

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

8. De Autoritate, & Usu Pallii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

Secunda, cum difficultas locorum fuerit. Tertia, cum malorum societate gravantur. Quibus addi potest aeris magna intemperies. Glossa in d. c. 36. vel alia notabilis melioratio. cit. e. 41. causa 16. q. 7. Quae omnes reduci possunt ad duas supra n. 8. nominatas, scil. utilitatis & necessitatis.

TITULUS VIII.

De Auctoritate & usu Pallii.

SUMMARIA.

1. Quid sit Pallium?
2. Pallium hodie confert solus S. Pontifex.
3. Quibus competat usus pallii?
4. 5. 6. 7. Quando & quo loco pallio uti liceat?
8. Usus Pallii est privilegium personale.
9. Quando peti debent?
10. 11. Materia & figura pallii.
12. Et seqq. Archi-Episcopi, quae possit, quae non sine pallio?

Postulati, electi, vel translati interdum jus habent gestandi in signe suae dignitatis, quod hic Pallium nuncupatur.

Definitur autem Pallium, quod sit singulare aliquod ornamentum à Corpore D. Petri desumptum, dignitatem & plenitudinem pastoralis officii specialiter designans. Colligitur ex c. 4. in f. de Elect. c. 3. h. t. Dicitur à Corpore D. Petri desumptum; quia super altare D. Petro dedicatum benedici, indeque à petente, vel alio ejus nomine recipi solet, prout exponit Gloss. in d. c. 4. V. corp. assumuntur.

2. *Causa efficitur Pallii is dici potest; qui confert. Confert autem hodie solus S. Pontifex: quia ab eo, tanquam à supremo Hierarcha, & omnis plenitudo potestatis Ecclesiasticae (quae per pallii traditionem tribuitur) promanat. Gonzal. in c. 1. n. 8. h. t. Olim vero ex privilegio Papae etiam quatuor principales Patriarchae: Constantinopolitanus, Antiochenus,*

Alexandrinus, & Jerosolymitanus, postquam id à S. Pontifice acceperant, praestito prius eidem fidelitatis & obedientiae juramento, suis suffraganeis dare potuerunt. Text. & Panorm. in c. 23. de Privilegiis.

§. III.
Subjectum Pallii sunt personae, quibus pallii usus competit. Et licet ordinariè tantum Archi-Episcopis, aliisque superioribus Praelatis, ut S. Pontifici, principalibus quatuor Patriarchis, & Primatibus competat juxta c. 3. & 4. h. t. c. 1. & 2. dist. 100. Nihilominus etiam Episcopis nonnunquam ex speciali privilegio conceditur, ut patet ex c. 15. de Praesumpt. & legitimus concessum esse Episcopo Ostiensi propè Romam, qui Papam consecravit; Episcopo Papiensi in Longobardia; Episcopo Lucensi in Thuscia; item Bambergensi in Germania, & quinque Ecclesiensi in Hungaria. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 34. q. 3.

Quò ad usum verò Pallii Innocentius III. in c. 4. h. t. his verbis rescribit: *Sane solus R. Pontifex in Missarum solenniis pallio semper utitur & ubique. Alii autem eo nec semper, nec ubique; sed in Ecclesia sua, in qua jurisdictionem Ecclesiasticam acceperunt, certis debent uti diebus.* Cujus hanc rationem decisivam reddit: *quoniam Pontifex assumptus est in plenitudinem potestatis, quae per pallium significatur; alii verò vocati sunt in partem sollicitudinis, atque plenitudinem pastoralis officii, non respectu omnium fidelium, & in toto orbe, sed in certo solummodo genere & loco participant.* Ubi

Quaerit I. Quinam sint illi dies, quibus Archi-Episcopus, aliique pallio uti possint? quae quavis in jure non satis determinantur, congruenter tamen illos enumerat Glossa in d. c. 4. b. t. arg. c. fin. de Feriis. ubi principaliora festa nominatim adducuntur; quibus merito addit Ecclesiarum Dedicaciones, Ordinationes Clericorum, & Consecrationes

Episcoporum, tanquam actus & solennitates præcipuas. De reliquo attendendum erit ad speciales locorum consuetudines, & præsertim ad tenorem privilegiorum, uti notatur in c. fin. h. t.

Quæres II. num Archi-Episcopus, vel alius in Ecclesia exempta suæ Provinciæ, aut diocesis pallio uti possit? Ita putat Panormit. in c. 1. n. 7. h. t. & nonnulli alii, eò quòd in Clem. 2. de Privilegiis. Archi-Episcopis & Episcopis generaliter in quibusvis locis exemptis suæ Provinciæ aut Diocesis concedatur celebratio in Pontificalibus, quorum appellatione pallium continetur. Ego tamen in puncto Juris sine difficultate non ausim affirmare, cum in d. c. 4. h. t. usus pallii in iis tantum Ecclesiis permittatur, in quibus jurisdictionem Ecclesiasticam acceperunt. Neque ex eo, quòd Archi-Episcopo vel Episcopo per privilegium concedatur alicubi usus pontificalium, eò ipsò quoque concessus intelligitur usus pallii: strictior enim est usus pallii, quam Pontificalium, ut arg. c. extuarum. 5. h. t. docet Fagnanus in c. quia nos 6. n. 8. Eod. & alia est ratio pallii, alia reliquorum pontificalium, ac sæpe unum sine altero competit; ita namque pontificalibus uti licet etiam extra provinciâ, saltem cum Episcopi illius loci licentia, non item pallio. Præterea celebrare in pontificalibus censetur esse præcisè actus quidam honoris, etiam ab exemptis Archi-Episcopo vel Episcopo deferendus; usus pallii verò simul actus officii, utpote pastoralis officii sollicitudinem denotans, quæ se ad exemptos non extendit. Accedit, quòd privilegium Archi-Episcopo & Episcopo in Ecclesiis exemptis concedens celebrationem in pontificalibus strictè interpretandum, neque extendendum ad alios actus officii, aut jurisdictionis, per quos personis exemptis facillè præjudicium, aut gravamen inferri posset, sicut expressè in d. Clem. 2. de Privil. cavetur, ut ibidem nec

ordinare, nec causas audire, nec delinquentes punire, aut quid simile permissum sit.

Quæres III. Utrum nullo profus casu extra provinciâ pallio uti liceat? R. unicum in jure casum reperiri, quo ex speciali S. Pontificis gratia conceditur Archi-Episcopo usus pallii extra provinciâ, si nempe necessitate aliqua præpeditus ad Ecclesiam sibi concreditam accedere nequiverit pro consecrandis suis suffraganeis, vel Clericis ordinandis, atque propterea ad alienam Ecclesiam declinare contigerit: dummodò tamen is, ad quem Ecclesia pertinet, id permittat. Text. in c. 5. h. t. Excepto hoc casu extra provinciâ pallio uti nunquam licet. Sed neque in provinciâ sua, nisi in Missarum solenniis, c. 6. & 8. dist. 100. imò ne quidem in Missarum solenniis semper pallio uti licet, sed tantum in Ecclesia, è qua, si contingat eum, cui jus pallii competit, processionaliter, vel alio modo egredi, pallium deponere debet, etiam cæteroquin sacris vestibus indutus. c. 1. h. t. sicut & tunc uti nequit, si celebrat sub tentorio, aut in aliqua privata domo, teste Honorio. h. t. in 6. sup. nullis. c. 2. h. t.

Quæres IV. Sitne usus pallii privilegium personale, an reale? Respondent communiter DD. absolute pallium esse privilegium tantum personale, eò quòd alteri commodari nequeat, neque in personam transeat, sed cum eo quisque sepeliri debeat. c. 2. h. t. Mihi videtur necessariò jus petendi pallium discernendum esse ab ipso pallio, seu usu ejus. Jus petendi pallium à Sede Apostol. loco seu dignitati Archi-Episcopali concessum est ex generali gratia, & ad quemlibet successorem in illa dignitate transit, consequenter privilegiis realibus, non verò personalibus accenseri debet. Ipsum autem pallium, seu usum pallii quamvis detur intuitu dignitatis, illamque in persona designet, & insuper ad certum locum seu provinciâ restringatur, non tamen

dignitati, sed personæ solummodo conceditur, ita ut alteri cedi nequeat; ideoque sub hac acceptione est privilegium merè personale. Pirrhing. *h. t. num. 19. & 20.*

9 Cæterum is, cui jus pallii datum, id per se, vel per alium cessante iusto impedimento intra tres menses à die consecrationis, vel si jam ante consecratus fuit, à die confirmationis, instanter petere debet, alioquin commissâ dignitate privabitur *c. 1. & 2. dist. 100. Panormit. in c. 4. h. t. n. 8.* Consuetæ verò alias pallii traditio per cuiuscunque criminis seu defectus objectionem impediri vel retardari non potest, nisi obijciens præmissa calumniæ juramento intra bimestre probationes legitimas exhibere paratus sit. *Extravag. in h. t. inter Comm.*

10 Materia Pallii, ex qua conficitur, est lana candida, ut refert, & rationem reddit Clemens II. in *Epistola ad Joann. Salern. Episcopum*, quem, cum illi pallium traderet, ita allocutus fuit: *in quo, quia de vellere ovis est, intellige Te ovium pastorem.*

11 Formam Pallii describit Panormit. ad *Rubicam h. t.* quòd sit vestis candida ex lana alba contexta, in corona seu circuli modum, pectus & humeros circumdans, ac quatuor nigris, vel purpureis crucibus distincta; anteriore parte non nihil dependens. Quæ omnia moralibus mysteriis plena sunt, ut tradit idem Panorm. *l. c. num. 5.*

12 Effectus Pallii est primò, quòd tribuat Archi-Episcopalis nominis appellationem: etenim electus ad Archi-Episcopatum, tamen si confirmatus, vel consecratus sit, Archi-Episcopum tamen se nominare non potest ante pallium acceptum. *c. 3. & ibi Barb. num. 2. & 3. h. t.*

13 Alter effectus est, quòd per pallii traditio-

tem conferatur auctoritas, seu plenitudo pastoralis officii. *d. c. 3. h. t.* nam licet Archi-Episcopus post confirmationem, & consecrationem habeat potestatem jurisdictionis & ordinis in aptitudine. *c. 11. & 15. de Elect.* antequam tamen pallium recipiat, non habet in actu, nec ea exercere potest, quæ sunt propria muneris Archi-Episcopalis, cujusmodi sunt visitare provinciam, convocare concilium provinciale, conficere chrisma, dedicare Basilicas, consecrare Episcopos, benedicere Abbates, ordinare Clericos, & alia, quæ in Pontificalibus inter Missarum solennia peragi debent. *c. 28. §. super eo. de Electione.* Ex quo

Infertur I. Archi-Episcopum ante obtentum pallium posse exercere actus Ordinis minus principales, & quos solâ tantum indutus peragere solet, sicut est benedictio calicis, paramentorum, cœmeterii &c. *P. Engl. h. t. num. 5.* Ratio est: quia similes actus non videtur facere ex plenitudine officii pastoralis, seu tanquam Archi-Episcopus, sed præcisè tanquam præditus simplici potestate pontificali, pallium autem requiritur ad dignitatem Archi-Episcopalem, aut plenitudinem pastoralis officii.

Infertur II. Archi-Episcopum ab alio Episcopo, extra suam provinciam invitatum posse ante receptum pallium etiam actus principales Ordinis exercere, modò sit confirmatus & consecratus. *Layman in c. 1. h. t. n. 4.* Ratio est: quia etsi pallium accepisset, eo tamen extra provinciam suam uti non posset, sicut diximus; ideoque extra provinciam non exercet similes actus tanquam Archi-Episcopus, sed tanquam alius simplex Episcopus consecratus.

Infertur III. Archi-Episcopo similiter ante receptum pallium, imò & ante consecrationem, suppositâ tamen confirmatione, permissum esse, exercere quoscunque actus juris-

di-

ditionis, Episcopis alijs competentes, modo non sint Archi-Episcopales, seu soli Archi-Episcopo qua tali proprii. Sic potest causas audire, delegare, iudices creare, censurare, dispensare, Prælatos electos confirmare, &c. quò ad hæc enim & similia recipit potestatem per ipsum actum confirmationis; *c. 15. de Elect. c. 1. & ibi. Panormit. n. 9. de Translatione Episcop.* Hinc ulterius

17 Inferitur IV. Archi-Episcopum confirmatù posse alteri Episcopo delegare, & committere majores actus ordinis, quos ipse ante consecrationem, & obtentum pallium nequit exercere. *c. 11. de Elect.* Ratio est: quia delegare est actus jurisdictionis Episcopis quoque communis, neque ab Archi-Episcopo quâ tali procedens, sed quâ simplici Episcopo jurisdictionem mediante confirmatione habente.

18 Utrùm verò Archi-Episcopus, si acceptum semel pallium perdat, vel id incendio comburatur, licitè possit absque pallio actus proprios dignitatis Archi-Episcopalis exercere, sicut prius cum pallio? affirmat Barb. *J. E. V. L. 1. c. 7. n. 124.* Negat Venerus apud Dian. *Moral. Resol. p. 3. ar. 6. Resol. 37. in fine.* Ego distinguo inter actus jurisdictionis, & ordinis: illos Archi-Episcopus videtur amisso pallio posse exercere, non istos, nisi sit moralis necessitas, & utilitas Ecclesiæ Ordinationem v. g. Clericorum exigat. Ratio discriminis est: quia obtentâ semel facultate exequendi, actus jurisdictionis alijs sine pallio, Ordinis verò cum pallio, seu singulari ornatu extrinseco exercentur, ac proinde in his licitè omiti nequit, si commodè haberi possit, quamvis ad validitatem nihil faciat.

TITULUS IX.

De Renuntiatione.

SUMMARIA.

1. Renuntiationis homonymia. 2. Definitio. 3. Et divisio.

4. Renuntiare potest quilibet beneficiatus. 5. Etiam minorennis. 6. Et irâ, infirmitate, aliâve passione affectus. 7. Imò quandoque involuntarius cogitur.

8. Renuntiatio etiam per procuratorem fieri potest. 9. Cui, seu coram quo fieri debeat renuntiatio? 10. Quæ beneficia per renuntiationem dimitti possunt? 11. Renuntiatio beneficii spontanea. 12. Expressa, 13. Cum Superioris consensu, 14. 15. Ac ex iusta causa facta esse, 16. Et publicari debet. 17. Causa renuntiationis est commodum Ecclesiæ vel salus propria renuntiantis. 18. Enumerantur effectus renuntiationis.

A Tque hæc de modis, quibus Prælati Ecclesiæ assumuntur. Nunc videamus de Renuntiatione, quâ Prælaturas acquisitas iterum amittunt.

§. I. Renuntiatio duobus modis sumitur: scilicet in communi, prout respicit quæcumque rem, & jus, cui renuntiarî potest: & in particulari, prout respicit solum beneficia, vel præbendas, & dignitates Ecclesiasticas. Ita hic accipitur, &

§. II. Definitur Renuntiatio, quòd sit spontanea beneficii Ecclesiastici dimissio. *P. Engl. b. 1. n. 1.*

§. III. Dividitur Renuntiatio communiter in expressam & tacitam. Expressa est, quæ fit verbis accomodis, & voluntatem apertè declarantibus. Tacitam appellant, quæ ex facto aliquo colligitur vacationem seu resignationem beneficii aut ex natura sua, aut saltem ex dispositione juris annexam habente. Sic censetur renuntiare beneficio, qui religionem solennitè profitetur. *c. beneficium 4. de Regul. in 6. vel uxorem ducit. c. 1. & 3. de Cleric. conjug.* aut beneficium cum priore incompatibile suscipit. *c. de multa 28. de Præbend. extravag. execrabilis Eod.* vel Parochialis Ecclesiæ possessionem nactus intra annum sacerdos non ordinatur. *c. 14. de Elect. in 6.* & generalitèr quòtiescunque aliquid fa-